

MISJA:
PACJENT W CENTRUM UWAGI.
LECZYMY I OPIEKUJEMY SIĘ
NOWOCZEŚNIE I BEZPIECZNIE

infoWIM
newsletter

AKTUALNOŚCI infoWIM

Numer 67
11.08.2026

Drodzy Czytelnicy!

Z ŻYCIA INSTYTUTU

W WIM DBAMY O JAKOŚĆ FAZY PRZEDANALITYCZNEJ

Szacuje się, że około 70% decyzji klinicznych jest podejmowanych na podstawie wyników badań laboratoryjnych. Przestrzeganie dobrych praktyk w fazie przedanalizacyjnej pozwala uzyskać próbkę wysokiej jakości, a tym samym wiarygodny i szybko dostępny wynik badania laboratoryjnego.

Informujemy, że w [zakładce ZDL Jakość](#), w folderze „**BŁĘDY PRZEDLABORATORYJNE**”, zamieszczono **sprawozdanie za I półrocze 2026 r.** Integralną część opracowania stanowi również raport przygotowany przez Laboratorium Analityki Medycznej Szpitala w Legionowie WIM-PIB.

W wyniku przeprowadzonej analizy ustalono, że całkowita liczba błędów przedlaboratoryjnych w obszarze analitycznym ZDL, odnotowanych w I półroczu 2026 r., wyniosła 9064, co stanowiło 2,57% wszystkich zleceń dostarczonych do laboratorium. Analizując błędy przedlaboratoryjne w okresach półrocznych od 2017 r., najniższy ich odsetek odnotowano w I półroczu 2025 r. – 1,85%; dla porównania w II półroczu 2025 r. wyniósł on 1,86%. Spośród wszystkich błędów w obszarze analitycznym, podobnie jak w poprzednich latach, **największy odsetek stanowiła hemoliza – 43,26%**. Niższy odsetek odnotowano w przypadku pozostałych błędów, m.in. obecności skrzepu w próbce – 12,97% oraz lipemii – 8,82%. W I półroczu 2026 r. odnotowano natomiast znaczny wzrost odsetka błędów administracyjnych – do 25,39%. Dla porównania w II półroczu 2025 r. błędy te stanowiły 1,62%.

Współczynnik błędów przedlaboratoryjnych, z uwzględnieniem hospitalizacji i obłożenia łóżek, w I półroczu 2026 r. wyniósł 0,132 dla obszaru analitycznego oraz 0,015 dla obszaru mikrobiologicznego. Wartości te są porównywalne z II półroczem 2025 r. Przygotowano również zestawienie mikrobiologiczne według analogicznej metodologii. Ustalono, że całkowita liczba mikrobiologicznych błędów przedlaboratoryjnych w analizowanym okresie wyniosła 997, co stanowiło 4,31% wszystkich zleceń dostarczonych do laboratorium. **Największy odsetek pojedynczego rodzaju błędu – 30,72% – stanowił błąd: „Mocz – możliwe zanieczyszczenie przy pobraniu (znamienne miano)”**. W podziale na kategorie najczęściej występowały błędy administracyjne – 53,5% oraz mikrobiologiczne – 40,7%. Błędy transportu stanowiły 5,72%.

Analiza przeprowadzona przez Laboratorium Analityki Medycznej Szpitala w Legionowie WIM-PIB wykazała w I półroczu 2026 r. łącznie 331 błędów przedlaboratoryjnych, co stanowiło 0,40% wszystkich zleceń dostarczonych do laboratorium. Najczęściej występowały błędy techniczne. Największy odsetek stanowiły hemoliza – 52,3% oraz obecność skrzepu – 18,7%. Błędy pobrania stanowiły 1,5% i dotyczyły głównie niezgodności danych na probówce ze zleceniem. Zanieczyszczenie próbki płynami infuzyjnymi stanowiło 7,5%. Współczynnik błędów przedlaboratoryjnych, z uwzględnieniem hospitalizacji i obłożenia łóżek, wyniósł 0,02 i był porównywalny z danymi za II półrocze 2025 r.

Szczegółowe dane znajdują Państwo w sprawozdaniach za I półrocze 2026 r. ZDL i LAM.

Dodatkowo przypominamy o całorocznych szkoleniach, prowadzonych w zależności od potrzeb, z zakresu zapobiegania błędom w fazie przedanalizacyjnej, przeznaczonych dla pielęgniarek i personelu laboratoryjnego WIM-PIB.

dr hab. n. med. Agnieszka WOŹNIAK-KOSEK
Kierownik Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej

**W WIM DBAMY O JAKOŚĆ TESTÓW DIAGNOSTYCZNYCH WYKONYWANYCH
BEZPOŚREDNIO PRZY CHORYM**

Technika POCT (point of care testing) oznacza przeprowadzanie testów diagnostycznych bezpośrednio przy chorym. Uzyskanie wyniku testu diagnostycznego w krótkim czasie pomaga w szybkim ustaleniu rozpoznania. Używane w POCT urządzenia muszą być stosowane i utrzymywane zgodnie z zaleceniami producenta oraz mieć zapewniony system kontroli jakości. Badania wykonywane w ramach POCT powinny być właściwie dokumentowane, a operatorzy tych urządzeń powinni być odpowiednio przeszkoleni.

Informujemy, że w [zakładce ZDL Jakość](#), w folderze „Sprawozdania z działalności Zespołu POCT (Point of Care Testing)”, zamieszczono sprawozdanie za I półrocze 2026 r. Integralną część opracowania stanowi również raport przygotowany przez Laboratorium Analityki Medycznej Szpitala w Legionowie WIM-PIB.

W 2024 r. utworzono stanowisko koordynatora POCT dla szpitali w obu lokalizacjach. W 2026 r. nastąpiła zmiana przewodniczącej Zespołu ds. badań w miejscu opieki nad pacjentem. Obecnie cz.p.o. przewodniczącej wraz z wyznaczonym zespołem diagnostów z ZDL realizuje zadania koordynatora POCT.

Glukometry

W Oddziałach/Klinikach CSK MON WIM w stałym użyciu znajdują się 74 glukometry D+ oraz 90 glukometrów ACCU-CHEK Inform II. Urządzenia podlegają systematycznej międzynarodowej zewnętrznej kontroli jakości prowadzonej przez fińską firmę Aurevia (Labquality). W bieżącym półroczu kontrolą zewnętrzną objęto zarówno glukometry D+, jak i ACCU-CHEK Inform II. W opracowaniu nie zamieszczono analizy wyników zewnętrznej kontroli jakości ze względu na przesunięcie terminu jej przeprowadzenia z 16 czerwca na 3 sierpnia 2026 r. Zmiana była spowodowana nieterminowym dostarczeniem materiałów kontrolnych do części użytkowników glukometrów przez dystrybutora, co uniemożliwiło przygotowanie zbiorczego opracowania przez Ośrodek.

Obecnie w Szpitalu w Legionowie, w Oddziałach, Izbie Przyjęć i Lecznictwie Ambulatoryjnym, w stałym użyciu znajduje się 16 glukometrów D+ oraz 20 glukometrów ACCU-CHEK Inform II.

Analizatory parametrów krytycznych

Analizatory parametrów krytycznych są wspierane przez system AQUARE, który umożliwia monitorowanie pracy urządzeń i szybką identyfikację potencjalnych problemów analitycznych. System pozwala m.in. analizować przekroczenia w kontrolach jakości z uwzględnieniem poszczególnych parametrów. W I półroczu 2026 r. w Klinikach odnotowano 121 przekroczeń kontroli dotyczących 191 parametrów, natomiast w Laboratorium – 17 przekroczeń. Program umożliwia również ciągłe monitorowanie m.in. liczby badań wykonanych dla pacjentów, kalibracji i kontroli oraz jakości próbek z uwzględnieniem ich statusu i miejsca włączenia. Największą liczbę oznaczeń wykonano na analizatorach w Klinice Kardiologii i Chorób Wewnętrznych – 6879 oraz w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym – 6615, a najmniejszą w Klinice Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej – 59. Najwięcej badań równowagi kwasowo-zasadowej wykonano w Klinice Anestezjologii i Intensywnej Terapii – 8330 oznaczeń, co stanowiło około 22% wszystkich badań tego typu. Prawidłowo zrealizowano 32 179 próbek, natomiast 5571 próbek (17,3%) nie zostało prawidłowo zrealizowanych w całym procesie diagnostycznym. Oznacza to, że prawie 83% badań pacjentów w systemie POCT przeprowadzono prawidłowo. Próbkę z krwi tętniczej stanowiły 59,19%, z krwi żyłnej – 34,49%, z krwi włosniczkowej – 0,07%, a próbki niezdefiniowane przez system – 6,25%. Prawidłowo wykonano prawie 90% kalibracji łącznie dla Laboratorium, Klinik i Oddziałów.

Obecnie w Oddziałach/Klinikach CSK MON WIM znajduje się 12 analizatorów parametrów krytycznych – wszystkie są w stałym użyciu.

Urządzenia podlegają systematycznej międzynarodowej zewnętrznej kontroli jakości prowadzonej przez fińską firmę Aurevia (Labquality) oraz Centralny Ośrodek Badań Jakości w Diagnostyce Laboratoryjnej (COBJwDL) w Łodzi. W kontroli Aurevia (Labquality) 2,7% wyników przekroczyło błąd dopuszczalny (9 z 324 wyników); dla porównania w II półroczu 2025 r. było to 2,16%. Wykazane przekroczenia nie miały wpływu na oznaczanie parametrów krytycznych w próbkach pacjentów. Wewnętrzna kontrola jakości, wykonywana codziennie automatycznie przez analizatory na dwóch poziomach, mieściła się w zakresie określonym przez dystrybutora urządzeń. W kontroli COBJwDL przeprowadzonej w lutym 2026 r. w ramach programu ZIMA wyniki nie podlegały ocenie z powodu niestabilności parametrów oznaczanych w materiale kontrolnym. W związku z tym COBJwDL rozszerzył program o dwie dodatkowe rundy, które zostaną przeprowadzone do końca 2026 r. Dodatkowo, w dniach kontroli COBJwDL wykonano oznaczenia parametrów krytycznych w próbkach kontrolnych niezależnej firmy Bio-Rad – wszystkie wyniki mieściły się w dopuszczalnych zakresach.

W Szpitalu w Legionowie w stałym użyciu znajdują się dwa analizatory parametrów krytycznych.

Urządzenia te również podlegają systematycznej międzynarodowej zewnętrznej kontroli jakości prowadzonej przez Labquality oraz COBJwDL w Łodzi. Podobnie jak w ZDL, ze względu na brak stabilności materiału przekazanego do oceny, nie ma wyników kontroli COBJwDL w programie ZIMA 2026 w zakresie parametrów RKZ i elektrolitów ISE.

W kontroli Labquality błąd dopuszczalny przekroczyło 0,7% wyników (1 z 70).

Szczegółowe dane znajdują Państwo w sprawozdaniach za I półrocze 2026 r. ZDL i LAM.

[Sprawozdanie z działalności Zespołu ds. POCT \(Point of Care Testing\) za pierwsze półrocze 2026r ZDL.pdf](#)

[Sprawozdanie z działalności Zespołu ds. POCT \(Point of Care Testing\) za pierwsze półrocze 2026r LAM.pdf](#)

Dodatkowo przypominamy o całorocznych szkoleniach, prowadzonych w zależności od potrzeb, dla osób użytkujących urządzenia POCT w WIM-PIB.

dr hab. n. med. Agnieszka WOŹNIAK-KOSEK
Kierownik Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej

Bieżący numer oraz poprzednie numery Aktualności infoWIM dostępne są stronie [www](http://www.wim.mil.pl)

<https://news.wim/aktualnosci/newsletter-infowim/aktualnosci-infowim-2026/>

Aktualności infoWIM
Newsletter

WOJSKOWY INSTYTUT MEDYCZNY
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
ul. Szaserów 128, Warszawa

Małgorzata Złotkowska
tel. 261.817.721 kom. 885 570 422
e-mail: infowim@wim.mil.pl